

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง

เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ครูอนุชา อินทร์พ่วง

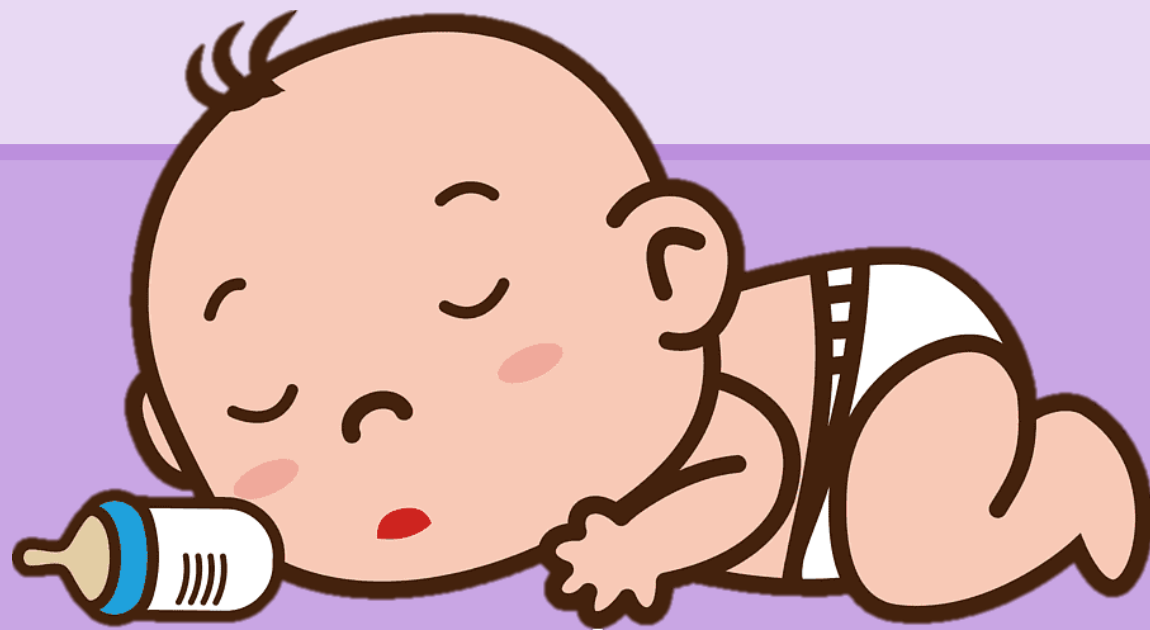

ทบทวน

ความงั้น

ฟังเพลงกล่อมเด็ก

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง เพลงกล่อมลูก ๔ ภาค

จัดทำโดย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=s2AoK1KI-P4>

คำถามจุดประกายความคิด

จากเพลงกล่อมเด็กที่นักเรียนฟัง
เป็นเพลงกล่อมเด็กภาคใด

คำถามจุดประกายความคิด

นักเรียนสังเกตเห็นจากอะไร
จึงคิดว่าเป็นเพลงกล่อมเด็ก
ภาคเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของเพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ
๒. วิเคราะห์เนื้อหาเพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญของเพลงกล่อมเด็ก

เพิ่มเต็ม

ความงั้น

กิ่วแม่ปาน จังหวัดเชียงใหม่

วัดร่องขุน จังหวัดเชียงราย

การแต่งกายของคนภาคเหนือ

https://thainews.prd.go.th/banner/th/culture_th/thaiwere.php

http://suwaibahoo๑๒.blogspot.com/๒๐๑๖/๐๓/blog-post_๖.html

<https://๕๐๕๑๐ubonrat.wordpress.com/ การแต่งกายของ-๔ภาค/>

เพลงกล่อมเด็ก ภาคเหนือ

เพลงกล่อมเด็ก ภาคเหนือ

เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ หรือเพลงกล่อมเด็กล้านนา เรียกว่า เพลง อี้ จา จา (บางตำราว่า อี้ ชา ชา) ตามเสียงที่เอื้อนออกมาตอนขึ้นต้นเพลง ทำให้เกิดความนุ่มนวล ชวนให้เด็กหลับไปได้ง่าย

เพลงกล่อมเด็ก ภาคเหนือ

เนื้อเพลงมีลักษณะคำประพันธ์ไม่ตายตัว และจำนวนคำสัมผัสไม่เคร่งครัดเช่นเดียวกับเพลงพื้นบ้านอื่น ๆ การร้องใช้ทำนองร่ำ (ออกเสียงว่า “ฮ่ำ”) โดยเอื้อนเสียงทอดยาวที่พยางค์สุดท้ายของวรรค และเปล่งเสียงขึ้นลงตามระดับสูงต่ำของเสียงวรรณยุกต์

เพลงกล่อมเด็ก ภาคเหนือ

เนื้อหาของเพลงมุ่งชักจูงให้เด็กนอนหลับ ใช้ถ้อยคำที่มีทั้งการปลอบประโลม ชูให้กลัว และติดสินบนให้ของกินหรือสิ่งต่าง ๆ แก่เด็ก เพลงกล่อมเด็กทุกบทจะร้องขึ้นต้นด้วยการออกเสียง “อ้อ จา จา” หรือ “อ้อ อ้อ จา จา”

เพลงกล่อมเด็ก ภาคเหนือ

(สร้อย) อ้อ อ้อ..... อ้อ จา จา

บ่าหล้าหลับสองตา

อ้อไปนา นอกบ้าน

ไปเก็บบ่าล้าน ใส่ปีก

ไปเก็บบ่าล้าน ใส่ปีก

ไปเก็บลูกนก ใส่ซ่า

(สร้อย) อ้อ อ้อ.....

อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ

เพลงกล่อมเด็ก ภาคเหนือ

ตัว⁺นี้⁺งไ⁺ว้⁺ส้า⁺ กิ⁺นงาย

ตัว⁺นี้⁺งไ⁺ว้⁺ป็น⁺เจ้า⁺ ป็น⁺เจ้า

หลั⁺บไป หลั⁺บ...ไป

อือ อือ อือ อือ อือ

ตัว⁺นี้⁺งไ⁺ว้⁺ชาย แล⁺กข้าว

ป้อน⁺ข้าวแล⁺วค้อย

(สร้อย) อือ อือ.....

อือ จา จา

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง เพลงกล่อมลูก ๔ ภาค

จัดทำโดย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=s2AoK1KI-P4>

คำถามจุดประกายความคิด

จากเพลงกล่อมเด็ก
ภาคเหนือสื่อให้เห็นถึงอะไร

ปฏิบัติ

กิจกรรม

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๔ เรื่อง
รอบรู้เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำ
ใบงานให้นักเรียนเข้าใจ
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมและ
ให้ความช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจง
การทำใบงานที่ ๔ เรื่อง
รอบรู้เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ
เมื่อส่งสั้ยให้ยกมือถาม
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม
ในใบงาน

ใบงานที่ ๔ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือมีทำนองที่เป็นลักษณะเด่นอย่างไร

ใบงานที่ ๔ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๒. จากเนื้อร้องเพลงกล่อมเด็กภาคเหนือแสดงให้เห็นบทบาทของคนในครอบครัว (พ่อ แม่ ลูก) อย่างไร

ใบงานที่ ๔ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๓. คำว่า “**ป่าหล้า**” เปรียบเทียบกับภาษากลาง หมายถึงอะไร

สรุป บทเรียน

เฉลย

ใบงานที่ ๔ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือมีทำนองที่เป็นลักษณะเด่นอย่างไร

การอื้อ คือ การเปล่งเสียงที่ออกทางจมูกให้นุ่มนวล เช่น อื้อ...จา...จา...

เฉลย

ใบงานที่ ๔ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๒. จากเนื้อร้องเพลงกล่อมเด็กภาคเหนือแสดงให้เห็นบทบาทของคนในครอบครัว (พ่อ แม่ ลูก) อย่างไร

พ่อ ออกไปทำงานนอกบ้าน เช่น ทำไร่ ทำนา หาอาหารกลับมาให้ลูก

ส่วนแม่มีหน้าที่เลี้ยงลูกอยู่บ้าน

เฉลย

ใบงานที่ ๔ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๓. คำว่า “**ป่าหล้า**” เปรียบเทียบกับภาษากลาง หมายถึงอะไร

ลูกชายคนสุดท้อง ลูกคนเล็ก

สิ่งที่ต้องเตรียมในครั้งต่อไป

๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง
เพลงกล่อมเด็กภาคใต้
๒. ใบงานที่ ๕ เรื่อง
รอบรู้เพลงกล่อมเด็กภาคใต้

บทเรียนครั้งต่อไป

เพลงกล่อมเด็กภาคใต้

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

